

**TOESPRAAK bij de REGENBOOGVIERING
met het thema 'Wint de liefde?'
op 19 september 2021 in de Grote Bavo, Haarlem**

Goedemiddag allemaal.

'Het Vaticaanse verbod.'

Ként u die uitdrukking?

Zelf moet ik er nogal diep van zuchten en denk ik:

daar gáán we weer!

Dat heb ik trouwens niet bij elk verbod, hoor.

Van de meeste zie ik direct de zin in.

Maar verboden om liefdesrelaties van personen van hetzelfde geslacht te zegenen,

wat is de zin dáárvan?

Daar valt natuurlijk van alles over te zeggen.

De rooms-katholieke kerk is sterk gepolariseerd.

Conservatief-traditionele groepen staan tegenover hervormingsgezinde groepen.

In sommige gebieden gaan deze groepen met elkaar in gesprek, bijvoorbeeld in Duitsland.

Daar wordt naar een hedendaagse betekenis van een oude waarheid gezocht.

In dit geval dat de oude waarheid dat mensen geroepen zijn om elkaar te beminnen en tot steun te zijn,

dat die oude waarheid óók geldt voor lesbische paren en voor homostellen.

En dat hun liefde en hun relatie een zégen zijn –

voor henzelf, voor elkaar, voor anderen –

die ook de zegen van de kerk waard is.

Die erkenning gaat dus niet zonder slag of stoot.

En toch, ook al staat de handtekening van de paus onder het verbod, ik ben ervan overtuigd dat hij juist dat gesprek wíl,

om verder te komen op de weg naar een inclusieve kerk.

Maar intussen gaat de discussie, gaat de polarisatie wel over concrete mensen,

over velen van ons dus,

lhbti-mensen en hun/onze vrienden en familie.

Het is toch eigenlijk godgeklaagd –

en dat zou ik ook graag eens in die ándere róóms-katholieke Bavo zeggen

– dat je zelf met je verlangens, met je talent om lief te hebben ter discussie staat...

Wat ons Katholieke Homopastores betreft gaat het dus over de vraag:

gaat de rooms-katholieke kerk ruimte scheppen voor die veelkleurigheid van de liefde?

Of met het motto van deze viering: gaat de liefde winnen...?

Ik heb er soms een hard hoofd in.

In ons deel van de wereld is zóveel ten positieve veranderd,
in de samenleving en de wetgeving.

Ik kan nu gewoon met mijn wettige echtgenoot een burgerlijk leven leiden
– en dat is niet zo spannend, maar het is wel een opluchting dat het kan.

En in verschillende met name protestantse kerken en ook in de oud-
katholieke kerk zouden we er zó de zegen over uitgesproken krijgen.

Maar in mijn eigen róóms-katholieke kerk...?

Toen ik in de jaren '80 theologie studeerde, hadden we het over dezelfde
dingen als nu.

Het schiet niet echt op...

En toch, het zegeningsverbod heeft een grote tegenkracht losgemaakt.

In Duitsland begon de beweging 'Liebe gewinnt' – Liefde wint –

en gaven enkele honderden rooms-katholieke pastores aan stellen die dat
wilden, openlijk de zegen.

Zelfs een aantal Duitse en Vlaamse bísschoppen spraken zich hiervoor uit.

Ook in Nederland gaf een aantal pastores in een reportage in dagblad
Trouw begin juli bekendheid aan hoe zij vrouwen- en mannenparen
gezegend hadden.

En misschien wel het allerbelangrijkste: voor het overgrote deel van de
gewone katholieken is een zegeningsverbod absoluut niet meer te volgen.

Hoopvol dus, want de liefde lijkt zo tóch te winnen, of tenminste dóór te
breken.

En de zegen die op die liefde rust – veelal in het verborgene uitgesproken
– komt aan het licht!

Liefde, zegen, licht: het zijn kernwoorden in de bijbel.

Ze nodigen ons uit om goed met elkaar samen te leven:

- heb elkaar lief,
- deel uit van de zegen die je ontvangt,
- haal de ander uit de schaduw en zet elkaar in het licht!

De grote verhalen uit de bijbel gaan dáárover.

En ze vragen óns om die oude verhalen hier en nu waar te maken.

Om dat zélf te doen: wij, u, ik.

Om niet te wachten op wat de kerkelijke overheid doet, maar om zelf te
handelen vanuit de vrijheid die ons geschonken is.

Velen van u kennen het verhaal hoe het joodse volk in slavernij leefde in
Egypte, en hoe het daaruit bevrijd werd.

Veertig jaar trokken ze daarna door de woestijn.

Soms waren ze de weg kwijt en dachten ze: waren we maar nooit
vertrokken!

Dan weer was er een oase om op krachten te komen.

En altijd ging er een visioen met hen mee dat hen zei: we zín op weg
naar een Beloofd Land, waar ruimte is voor iedereen.

Een land waar de liefde wint!

Nu, datzelfde joodse volk, dat kreeg later steeds weer te horen:
'Vergeet niet! Vergeet niet dat je ooit zélf een vreemdeling was in Egypte.
Heb dus eerbied voor de vreemdeling –
dat is degene aan wie iets anders is dan aan jezelf –
die nú in je midden is
en geef hem een gerespecteerde plaats.'

Precies dat geldt ook voor óns als het nu goed met ons gaat.
Ik ben nu een gearriveerde homoman,
maar ik weet vaag nog wel hoe het was om een vreemdeling in Egypte te
zijn, een homo in de kast.
Ik ben blij met mijn vrijheid, maar die herinnering stelt mij steeds de
vraag:
wie is er nú vreemdeling?
wie heeft nú ruimte en erkenning nodig...?
De transgender man of vrouw, denk ik dan onder meer.
En de non-binaire persoon.
Voor mij eerlijk gezegd niet altijd helemaal na te voelen.
Maar in hun appèl, hun wens om gezien en erkend te worden,
in hun verlangen om zich gezegend te weten en om zélf een zegen te
mogen zijn,
daarin herken ik mijn eigen verlangen – van toen en van nu – dat de
liefde mag winnen.

Tenslotte: de grootste liefde komt van de andere kant.
Ik heb een prachtige herinnering aan mijn moeder,
aan hoe zijzelf – bijna 40 jaar geleden – haar coming-out had.
Dat wil zeggen: toen ze aan één van haar zussen had durven vertellen dat
ze een homoseksuele zoon had.
Ik dus.
En zij was trots, en ik was trots op haar.
Ja, als ik daaraan terugdenk, dan heb ik geen twijfel:
de liefde wint!